

Zápis řádného jednání Výkonného výboru ČAS, které se konalo 6. ledna 2024 v Geofyzikálním ústavu AV ČR v Praze na Špořilově

Přítomni za VV: Radek Dřevěný, Soňa Ehlerová, Petr Heinzl, Kateřina Hoňková, Iveta Lamberská, Vladislav Slezák, Petr Sobotka, Lenka Soumarová, Pavel Suchan. Omluveni: Lumír Honzík, Miloš Podařil, Hosté: Vladimír Novotný a František Lomoz (bod 1), Petr Bartoš a Štěpán Kovář (bod 2). Revizori: Martin Černický. Omluveni: Jan Kožuško, Eva Marková.

1. Upozornění na úroveň přednášek Kosmologické sekce

Heinzl jako předseda ČAS obdržel upozornění prof. Pavla Krtouše, ředitele Ústavu teoretické fyziky MFF UK na úroveň některých přednášek organizovaných Kosmologickou sekcí ČAS. Konkrétně zmiňuje přednášky dr. Václava Vavryčka. Tyto přednášky jsou dle prof. Krtouše „odborně pomýlené, zavádějící, obsahují elementární chyby, nepravdy, nepodložená tvrzení a hrubě matou neodbornou veřejnost.“ Protože probíhají na půdě Matematického ústavu, poškozují dobré jméno instituce i ČAS. Přednášky jsou totiž dostupné na youtube kanálu LLionTV a mají velký počet shlédnutí. VV projednal záležitost s předsedou Kosmologické sekce Ing. Vladimírem Novotným a hospodářem Františkem Lomozem. Novotný nerozporuje odborný rozbor jedné konkrétní přednášky, který provedl prof. Krtouš. Novotný sdělil, že schůze Kosmologické sekce jsou chápány jako diskuze, kde je prostor i pro názory, které nejsou všeobecně přijímány. Heinzl upozornil, že diskuze je možná různými směry, ale jejím garantem musí být kvalitní přednášející, který by měl udržet odbornou úroveň takové diskuze. VV navrhuje, aby tyto diskuzní příspěvky nebyly nahrávány a zveřejňovány – zůstane tím zachována diskuze uvnitř Sekce a nebude docházet ke kontroverzi navenek. Novotný přislíbil, že problematiku projedná výbor Sekce.

2. Kniha o historii ČAS

Petr Bartoš a Štěpán Kovář, kteří se ujali přípravy publikace o více než stoleté historii ČAS, jejíž vydání je předběžně domluveno s nakladatelstvím Academia, navrhuji zaplatit služby editora ve výši 60 000 Kč, z toho polovinu v letošním roce. Ten by texty upravil do jednotné podoby. Jde v rozpočtu ČAS o dost velkou částku. VV považuje vznik knihy za jednu ze svých priorit a pokusí se finanční prostředky najít dle možností rozpočtu. Dřevěný navrhuje využít část rozpočtu věnovanou speciálním projektům složek. Sobotka navrhuje využít crowdfunding.

3. Astropis

Číslo Astropisu 3/2023 se zpožděním přišlo do schránek členů ČAS koncem prvního lednového týdne, včetně členské průkazky na rok 2024. Vyjít mělo podle plánu do konce roku i číslo 4/2023. Dle redakce Astropisu je číslo před dokončením. Na malém setkání složek proběhla diskuze, zda zachovat Kosmické rozhledy papírově nebo jen elektronicky, či zda je úplně oddělit od Astropisu. Aleš Majer z Klubu astronomů Liberecka nabízí, že by Kosmické rozhledy sázel. VV provede ohledně budoucnosti KR anketu mezi všemi členy ČAS. Schůzka s Astropisem je naplánována na 16. ledna 2024.

4. Hospodaření, rozpočet

Dřevěný informoval, že rozpočet ČAS skončil za rok 2023 se schodkem 224 690 Kč. Jde (po roce 2017) o druhý největší schodek za posledních 15 let. Polovina schodku byla způsobena jednorázovými platbami, ale druhá každoročními výdaji. Vzrostly např. náklady na tisk Astropisu a Kosmických rozhledů nebo účetní služby. VV tak bude patrně nucen zvýšit od roku 2025 čl. příspěvky. Dřevěný vzhledem k nutnosti rychlého vyúčtování dotace RVS a přípravy na malé setkání složek připraví návrh rozpočtu až na příští jednání VV.

5. Dotace RVS

RVS vybrala některé společnosti, které dokáží pružně reagovat s tím, že když podají žádost o dotaci na rok 2024 do 15. ledna, bude jim tato dotace vyplacena přednostně. Mezi těmito společnostmi je i ČAS. Dřevěný a Sobotka se zavázali splnit všechny požadavky do daného termínu. ČAS žádá RVS o dotaci ve výši 585 000 Kč.

6. Dotace složkám

Dřevěný vzhledem k nutnosti rychlého vyúčtování dotace RVS a přípravy na malé setkání složek nedokončil přípravu nového způsobu rozdělení dotace složkám. VV se rozdělením dotace bude zabývat na příštím jednání. Záležet bude také na možnostech rozpočtu.

Česká astronomická společnost

Sekretariát ČAS, Astronomický ústav AV ČR, Fričova 298, 251 65 Ondřejov
<http://www.astro.cz>, cas@astro.cz

7. Noc vědců

Novým národním koordinátorem se od 1. 1. 2024 stává Vysoká škola chemicko-technologická v Praze (VŠCHT) a Univerzita Palackého v Olomouci (UP). Hlavní kontaktní osobou se pro ČAS stává Dana Kardová z VŠCHT. Noc vědců proběhne v pátek 27. září 2024, tématem je „proměna“. Z řad složek ČAS zaznívá kritika nad organizací minulých ročníků. Suchan a Slezák se sejdou s novou koordinátorkou a proberou postoj ČAS.

8. Ceny ČAS

Kopalova přednáška bude předána v úterý 30. ledna 2024 od 18 hod v kinosále Planetária Praha. Laureátem se stane Doc. Miroslav Brož z MFF UK. Cenu předá Heinzl. V roce 2024 bude předána po dvou letech také Kvízova cena. VV zřídil komisi k posouzení došlých návrhů ve složení Bělík, Hornoch, Mikulášek. Dle návrhu komise VV rozhodl o udělení ceny Ing. Karlu Trutnovskému, vedoucímu Hvězdárny a planetária Oldřicha Kotíka ve Ždánicích.

9. Pozemek pro ČAS

Suchan se zúčastnil schůzky se starostkou obce a dárce pozemku Stanislavem Kopřivou, na které se jednalo o přístupové cestě a využití pozemku k astronomickým účelům. Dřevěný připravil nový návrh na vklad do katastru, Sobotka odeslal Katastrálnímu úřadu v Písku. Úřad žádá zaplacení administrativního poplatku 2000 Kč, zaplatí Dřevěný. Suchan upozorňuje na nutnost se o pozemek starat, např. odstraňováním náletů. Na jaře 2024 bude zorganizována první skupinová pracovní návštěva místa.

10. Malé setkání složek

Tradiční malé pracovní setkání složek proběhlo v sobotu 6. ledna od 10:00 v Geofyzikálním ústavu AV v Praze na Spořilově. Některé závěry jsou citovány v jiných bodech tohoto zápisu. Další uvádíme zde: Několik účastníků požádalo o posunutí **termínu setkání**, aby nebyl tak blízko začátku roku. VV souhlasí, že vzhledem k průběžnému zasílání účetních dokladů složkami důvod pro brzké setkání pominul a pro příští rok ho posune o jeden nebo dva týdny. Proběhla diskuze nad nutností **tisknout čl. průkaz**. VV uspořádá anketu mezi členy ČAS, zda si přejí variantu elektronickou či tištěnou. Sobotka upozornil na technickou složitost s posláním jednotlivě řádově stovkám lidí mailu s individuální přílohou. Někteří účastníci mají připomínky k fungování aplikace pro evidenci **členské databáze**. Není dořešen problém s češtinou v hromadných mailech a není znám limit pro velikost přílohy. Odesílání probíhá pomalu, občas spadne. Není jasné, zda složky mohou sami v databázi měnit seznam svých funkcionářů. Sobotka osloví Jana Štrobla ohledně možnosti úprav databáze. Zazněl dotaz, jaká autorita v ČR určuje správnost českých překladů **odborných termínů**, dle Ehlerové by se k tomu hodil ČNKA. Zahajský upozornil, že oblíbený **Hvězdářský kalendář** vychází letos naposledy a jeho autor pan Matoušek je ochoten předat tiskové podklady následovníkovi. VV děkuje účastníkům za podnětnou diskusi a rodině Zahajských za zajištění občerstvení.

11. Setkání složek a studentů

Velké setkání složek proběhne na Hvězdárně a planetáriu v Hradci Králové 19.-21. dubna 2024. Ubytování a catering řeší Lamberská, program Sobotka. Účast zástupců složek bude opět podpořena z rozpočtu ČAS. Do konce ledna je potřeba mít odhad počtu účastníků, Sobotka připraví návratky. V rámci setkání bude předána Kvízova cena a pravděpodobně také Ceny Jindřicha Zemana za astrofotografii. V pátek před setkáním proběhne také konference studentů ve spolupráci se SAS, organizuje Michal Švanda. Švanda osloví příslušné vysoké školy se žádostí o podporu studentů.

12. Astronomický festival

VV souhlasil se žádostí ředitele Hvězdárny a planetária Brno Jiřího Duška, aby ČAS převzala záštitu nad Astronomickým festivalem, který se uskuteční 1. až 3. října 2024. Navazuje po čtvrt století na velmi úspěšný Astronomický festival z roku 1999, jehož se zúčastnili mimo jiné špičky české astronomie.

13. Propagační materiály

VV diskutoval o výrobě propagačních materiálů. Dřevěný upozorňuje na napnutý rozpočet i bez této položky, a navrhuje, že by popř. část nákladů hradily složky. Na malém setkání složek zazněla řada námětů na předměty určené k rozdávání. Jako nejlevnější vychází svítící hvězdičky nebo „krabičky tmy“. Dále by byl zájem o astronomické pexeso či otočnou mapu oblohy. Cenovou kalkulaci zjistí Slezák.

14. Přijetí nových členů

Česká astronomická společnost

Sekretariát ČAS, Astronomický ústav AV ČR, Fričova 298, 251 65 Ondřejov
<http://www.astro.cz>, cas@astro.cz

VV ČAS přijal nové členy: Andrea Fojtíková (Západočeská pobočka), David Pěkník (Pražská pobočka), Jiří Vejmelka (Pražská pobočka), Petr Veselý (Amatérská prohlídka oblohy), Kristyna Zemková (Pobočka Brno).

Termín příští schůze VV ČAS bude určen později

Zapsal Sobotka, zápis schválil VV elektronickým hlasováním.